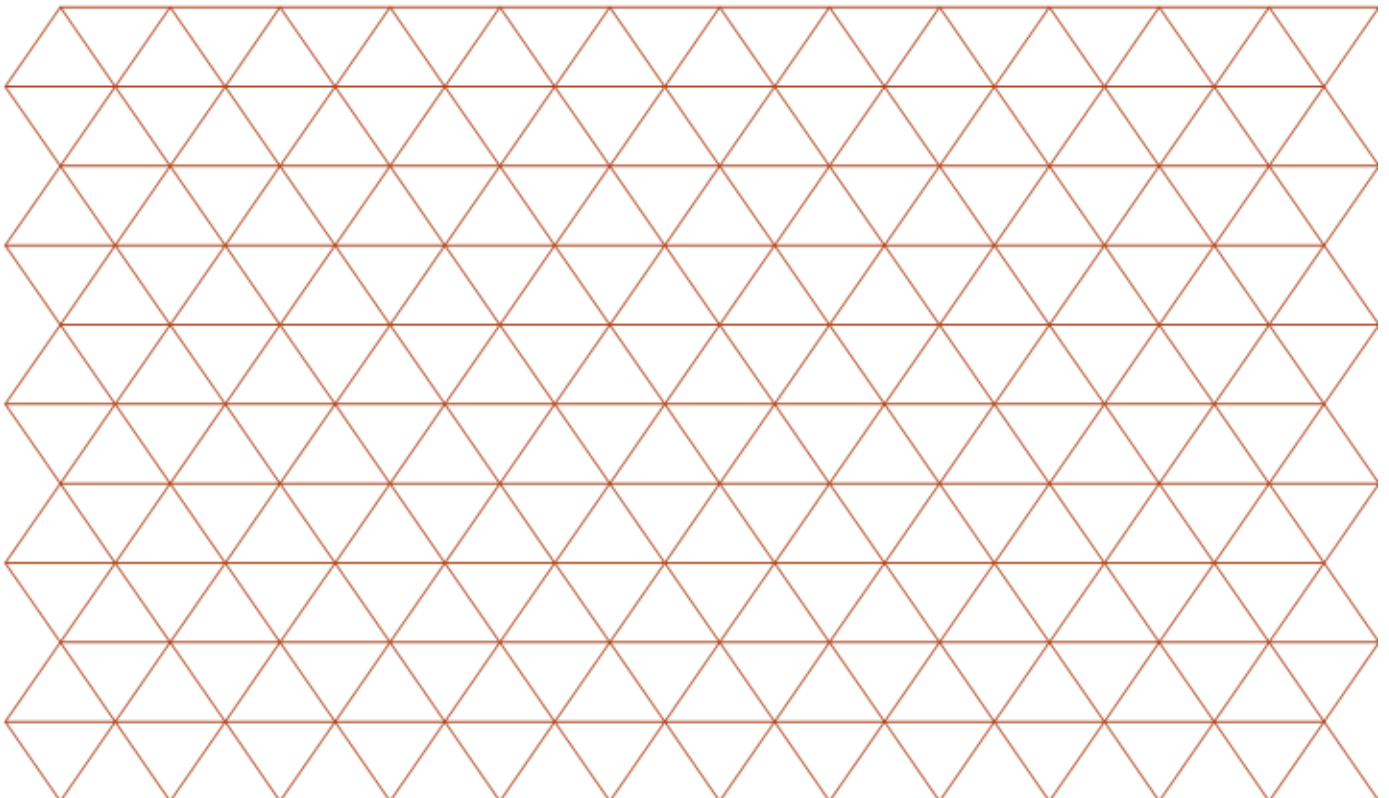

Barn och personal i förskola

Hösten 2023

Sveriges officiella statistik

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2024-04-16

Diarienummer: 2024:867

Skolverket, Stockholm 2024

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Om förskolan.....	5
Om statistiken	6
Förskolans verksamhet	10
Barn och barngrupper i förskolan.....	11
Inskrivna i förskolan	11
Barn i förskolan.....	12
Barngruppernas storlek.....	13
Personal i förskolan	15
Anställda i förskolan.....	16
Personalens utbildning.....	16
Personaltäthet.....	19
Rektorer	19
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats.....	20

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken över barn och personal i förskolan hösten 2023. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/

- År 2023 har inskrivna barn rapporterats på 9 129 förskolenheter. Majoriteten av dessa förskolor, 70 procent, drivs av en kommunal huvudman.
- Drygt 501 000 barn är inskrivna i förskolan 2023. Det är en minskning med drygt 7 600 barn, eller 1,5 procent, jämfört med år 2022.
- Av landets alla barn i åldern ett till fem år är knappt 87 procent inskrivna i förskola, vilket är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år.
- År 2023 går det i genomsnitt 15,3 barn i varje barngrupp i förskolan, vilket är i nivå med år 2022.
- Av alla anställda som arbetar med barn i förskolan, räknat i heltidstjänster, år 2023 har 41 procent en förskolläraryrkesexamen. Detta är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år.
- Liksom 2022 skiljer sig andelen med förskolläraryrkesexamen åt mellan olika kommungrupper. Högst andel har gruppen lågpendlingskommun nära större stad med 48 procent, medan kommungruppen storstäder har lägst andel, 32 procent.

Bakgrund

I det här avsnittet ger vi en kort bakgrund till statistiken om barn och personal i förskolan. Vi beskriver skolformen, hur statistiken har tagits fram och hur resultaten går att använda för jämförelser över tid.

Om förskolan

Allmänt om förskolan

Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Kommunerna ska även erbjuda förskola till alla barn under minst 525 avgiftsfria timmar per år från och med höstterminen det år barnet fyller tre år (allmän förskola). Hemkommunen ansvarar för att utbildning i förskola kommer till stånd för alla barn i kommunen som ska erbjudas förskola och vars vårdnadshavare önskar det.¹

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudman för förskola.² Förskolor med enskild huvudman kan drivas som till exempel föräldrakooperativ eller personalkooperativ, av en stiftelse eller ett aktiebolag. Det är kommunerna som ansvarar för att kontrollera att verksamheten uppfyller kraven på god kvalitet och säkerhet.³

Sedan den 1 juli 2023 måste alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan. Ansvaret består av två delar. Den första delen innebär att kommuner behöver arbeta uppsökande och ta kontakt med vårdnadshavarna till de barn som inte har en plats i förskolan. Det ska göras inför hösten det året barnet fyller tre år.⁴ Den andra delen innebär att kommuner i vissa fall är skyldiga att erbjuda förskoleplats till barn som har rätt till förskola från och med hösten det år barnet fyller tre år, även om barnets vårdnadshavare inte har anmält önskemål om det.

Skyldigheten omfattar bara barn som är folkbokförda i Sverige och gäller om

- barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år
- barnets vårdnadshavare är födda utomlands, men nu är bosatta i Sverige och vistas här sedan högst fem år. Skyldigheten gäller oavsett om barnet är fött i Sverige eller utomlands.

Kommuner ska också sträva efter att erbjuda även andra barn som har behov av förskola för en bättre språkutveckling i svenska en plats i en förskola, även om deras vårdnadshavare inte har anmält önskemål om det.⁵

¹ 8 kap. 4, 5, samt 12 §§ skollagen (2010:800).

² 2 kap. 5 § skollagen.

³ 26 kap. 4 § skollagen.

⁴ 8 kap. 12 a § skollagen.

⁵ 8 kap. 14 a § skollagen.

Barngrupper

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek.⁶ Gruppstorleken kan variera utifrån barnens behov och verksamhetens förutsättningar. Personalens utbildning och kompetens är den viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan, men även personaltätheten relaterat till antal barn, barngruppens sammansättning (såsom socioekonomiska förhållanden) och den fysiska miljön (såsom lokalernas storlek och miljöns utformning) är faktorer som påverkar vad som kan anses vara en lämplig storlek på barngruppen.⁷

Personal i förskolan

Huvudmännen ska anställa lärare eller förskollärare med utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. År 2011 infördes krav på legitimation för alla förskollärare för att få bli anställd utan tidsbegränsning, med vissa undantag. Endast den som har legitimation som förskollärare och är behörig får bedriva undervisningen. I förskolan får det även finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas.⁸

Rektor

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Bara den som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt får anställas som rektor. Rektorn ska genomgå en obligatorisk befattningsutbildning.⁹

Om statistiken

Statistiken redovisas efter olika bakgrundsvariabler som exempelvis juridiskt kön, ålder och huvudmannatyp. Dessutom redovisar vi hur stora barngrupperna är, hur personaltätheten har förändrats över tid samt vilken utbildningsbakgrund personalen har.

När vi presenterar statistiken i löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 barn anges som 1 080 000 barn och att 13 128 barn anges som 13 100 barn. Andelar i procent avrundas till två informationsbärande siffror. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Statistik om personalens utbildning

De anställdas utbildningsnivå anges enligt Statistiska centralbyråns (SCB) utbildningsregister. De olika utbildningarna redovisas i följande grupperingar:

⁶ 8 kap. 8 § skollagen.

⁷ Skolverket (2017). *Allmänna råd med kommentarer om måluppfyllelse i förskolan*.

⁸ 2 kap.13–22 §§ skollagen.

⁹ 2 kap. 9, 11 samt 12 §§ skollagen.

- *Förskolläraexamen.* Personal med förskolläraexamen och examensbevis.
- *Fritidspedagogexamen.* Personal med fritidspedagogexamen och med utfärdat examensbevis. Här ingår även de med grundläraexamen med inriktning mot arbete i fritidshem enligt 2011 års examensordning.
- *Läraexamen.* Personal med läraexamen och med utfärdat examensbevis. Här inräknas även de med läraexamen enligt 2001 års examensordning i de fall flera inriktningar ingår i examen, t.ex. mot arbete i förskola, fritidshem och grundskolans tidigare år.
- *Gymnasial utbildning för arbete med barn.* Avslutade gymnasiala utbildningar inom huvudinriktningen Barn och ungdom (SUN 2020¹⁰). Här ingår även de som har genomfört motsvarande kurser inom kommunal vuxenutbildning med utfärdat examensbevis.
- *Viss pedagogisk utbildning.* Oavslutade (ej examen eller slutbetyg) utbildningar med någon av ovan angivna inriktningar.
- *Övrig utbildning.* Ingen av ovan angivna inriktningar.

Definitioner

Utländsk bakgrund

Med utländsk bakgrund avses barn födda utomlands eller barn födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

Okänd bakgrund

Barn som inte är folkbokförda ingår i kategorin *okänd bakgrund*. Barn som inte är folkbokförda saknar personnummer i registren vilket gör att de inte kan kopplas till några bakgrundsuppgifter.

Barngrupp

Med barngrupp avses den grupp som barnen ingår i större delen av dagen i förskola.

Det finns barngrupper där barnen är upp till och med tre år gamla, grupper där alla barnen är fyra eller fem år gamla samt grupper med barn i blandade åldrar.

Insamling av uppgifter

Statistiken över barn och personal i förskolan ingår i Sveriges officiella statistik och avser den 15 oktober eller närliggande vardag. Skolverket begär in uppgifter från huvudmän via SCB.

Bakgrundsinformation kommer från SCB:s register över totalbefolkningen samt SCB:s utbildningsregister.

¹⁰ Svensk utbildningsnomenklatur, ett system för klassificering av utbildning. Finns att ladda ner från Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se

Uppgifter om förskollärarnas behörighet har hämtats från Skolverkets förskolläraryr- och lärarlegitimationsregister.¹¹

Kommungruppsindelningen är gjord av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). För mer information om kommungruppsindelningen, se www.skr.se.

Jämförbarhet över tid

Här beskriver vi förändringar som påverkar jämförbarheten över tid. Det kan vara ändringar i definitioner, att metoder ändras i framställningen av statistiken eller omvärldsförändringar som påverkar jämförbarheten. Här ingår också förändringar i skolförfattningarna.

Barngrupp

Från och med 2019 ingår inte längre avdelning i definitionen av barngrupp. Med barngrupp avses den grupp som barnen ingår i större delen av dagen i förskola. Vid insamlingen i oktober 2018 efterfrågades uppgifter om barnens avdelning. Med avdelning avsågs den barngrupp som barnet huvudsakligen ingår i under större delen av dagen. Dessa ändringar gör att viss försiktighet behöver iaktas när det gäller jämförelser över tid.

Från och med 2019 härleds barngrupperna utifrån uppgift om barnens ålder, på individnivå. Tidigare har den uppgiften samlats in från uppgiftslämnarna på gruppnivå. Även detta gör att en viss försiktighet behöver iaktas vid jämförelser över tid.

Personalens utbildning

Från och med 2014 inhämtas uppgifter om personalens utbildning från SCB:s utbildningsregister. I tidigare insamlingar rapporterade kommunerna själva in dessa uppgifter. Förändringarna medför svårigheter att jämföra de senaste årens statistik om förskolepersonalens utbildning med tidigare år.

Från och med 2016 finns även uppgifter om förskolläraryrlegitimationer i statistiken, vilket redovisas både i den här texten och i tabeller på Skolverkets webbplats.

Från och med 2019 har utbildningskategorin *Ingen utbildning för arbete med barn* bytt namn till *Övrig utbildning*. Det är enbart ett namnbyte, statistiken påverkas inte.

Övergång till individinsamling

Sedan hösten 2014 samlas uppgifter om barn och personal i förskolan in på individnivå, i stället för som tidigare på gruppnivå. Förändringen innebär även att varje huvudman – kommunal som enskild – lämnar uppgifter om sin verksamhet. Tidigare var det kommunerna som lämnade uppgifter för både kommunala och enskilda verksamheter i kommunen.

¹¹ Alla förskollärare som har fått förskolläraryrlegitimation utfärdad till och med den 22 februari 2024 omfattas.

Förändringarna bedöms ha haft ett flertal positiva effekter för statistikens kvalitet och för uppgiftslämnarna. Till exempel har möjligheten till kvalitetskontroll av de inrapporterade uppgifterna förbättrats.

Förskolans verksamhet

I det här avsnittet redovisar vi antalet förskoleenheter och fördelningen mellan kommunala och enskilda huvudmän, det vill säga om det är en kommun eller en enskild huvudman som bedriver förskolan. Med enskild huvudman avses till exempel ett företag eller en organisation.

Huvudmän

Hösten 2023 finns det knappt 2 200 huvudmän som bedriver förskola i Sverige. Av dessa är 290 kommunala huvudmän och knappt 1 910 enskilda huvudmän. Förskolor med enskilda huvudmän finns i 244 kommuner. Jämfört med 2022 är det en minskning med 65 enskilda huvudmän.

Huvudmännen är olika stora sett till antal inskrivna barn. Nästan åtta av tio huvudmän har i genomsnitt 50 barn eller färre inskrivna i huvudmannens förskolor. De flesta enskilda huvudmän driver endast en förskola och 94 procent av de enskilda huvudmännen driver enbart en eller två förskolor.

Förskolor

Det finns cirka 9 130 förskoleenheter hösten 2023. Med förskoleenhet avses av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskolebyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad.¹² I denna text kommer förskoleenheter benämnas som förskolor.

Majoriteten av dessa cirka 9 130 förskolor bedrivs av en kommunal huvudman. Det finns cirka 6 420 förskolor som har kommunal huvudman och cirka 2 710 förskolor som har enskild huvudman, vilket motsvarar 70 respektive 30 procent.

Driftsformen bland de fristående förskolorna varierar. Föräldrakooperativ utgör 24 procent och personalkooperativ 10 procent av enheterna. Övriga fristående förskolor har en annan driftsform, vilket innebär att de inte drivs som ett kooperativ. Sett över en tioårsperiod har andelen föräldrakooperativ successivt minskat. Sedan 2014 har andelen föräldrakooperativ av samtliga fristående förskolor minskat med 6,3 procentenheter. Samtidigt har andelen av de fristående förskolorna med en annan driftsform ökat. Andelen personalkooperativ har varit relativt konstant under samma period.

Bland de förskolor som drivs av bolag är aktiebolag den vanligaste formen.¹³ Det är 46 procent av alla förskolor med enskild huvudman 2023 som drivs av ett aktiebolag. Bland de som inte drivs av bolag är ekonomiska föreningar den mest

¹² 1 kap. 3 § skollagen (2010:800).

¹³ Indelningen baseras på huvudmannens juridiska form. För klassificering se MIS 2014:1 <https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/indelning-av-institutionella-standarder/>. Till bolag hör huvudmän registrerade som aktiebolag, enkla bolag eller handelsbolag och kommanditbolag.

vanligt förekommande formen, knappt 34 procent av förskolorna med enskild huvudman drivs av en ekonomisk förening.¹⁴

Barn och barngrupper i förskolan

I det här avsnittet redovisar vi statistik om barn inskrivna i förskolan. Här presenteras andel inskrivna barn av alla barn i befolkningen samt redovisning per huvudmannatyp och olika bakgrundsfaktorer. Avsnittet avslutas med barngruppernas storlek och sammansättning.

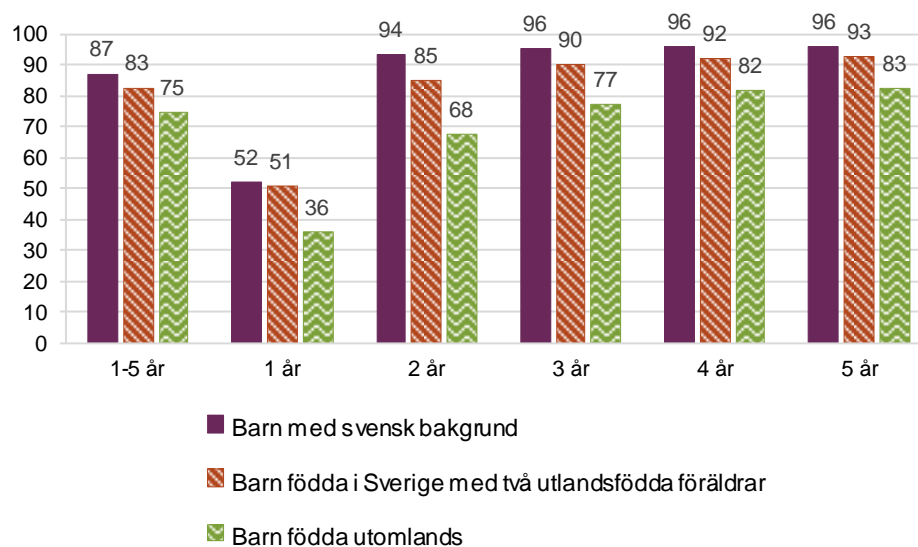
Inskrivna i förskolan

Hösten 2023 är knappt 501 000 barn inskrivna i förskolan. Det är en minskning med drygt 7 600 barn, eller 1,5 procent, jämfört med hösten 2022. Minskningen beror troligtvis framför allt på att antalet ettåringar i befolkningen som helhet har minskat kraftigt. Antal inskrivna ettåringar har minskat från ca 59 000 till ca 55 000. Detta motsvarar en minskning med 6,8 procent. Inskrivningsgraden har dock ökat jämfört med föregående år. Av samtliga barn i befolkningen som är mellan ett och fem år är knappt 87 procent inskrivna i förskola, vilket innebär en ökning om 0,8 procentenheter. Gruppen barn i åldern upp till och med 3 år har ökat med 1,2 procentenheter, medan inskrivningsgraden för gruppen 4–5 år är i nivå med föregående år. Störst deltagande finns bland fyra- och femåringarna. I dessa åldersgrupper är knappt 96 procent av barnen inskrivna i förskola. Jämfört med 2014 så har andelen inskrivna barn totalt sett ökat i alla åldersgrupper förutom bland sexåringarna.

Diagram 1 visar andel inskrivna barn av befolkningen i åldern ett till fem år efter barnens bakgrund.

¹⁴ Övriga former är ekonomiska föreningar, ideella föreningar, registrerade trossamfund och övriga stiftelser.

Diagram 1. Andel barn (procent) av befolkningen inskrivna i förskolan, år 2023.

Källa: Specialbearbetning av Skolverkets statistik.

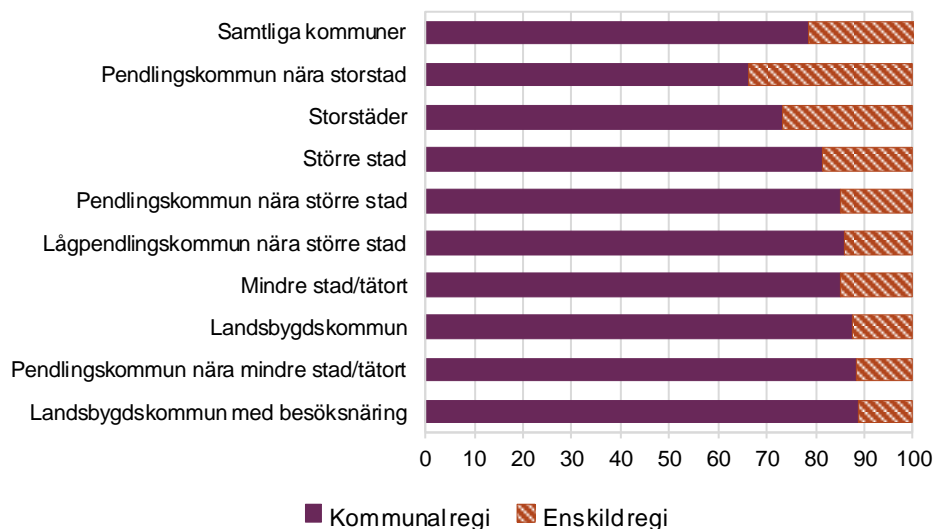
Som diagram 1 visar så finns det skillnader i inskrivningsgrad utifrån barnens bakgrund. Bland barn med svensk bakgrund som är mellan ett och fem år är drygt 87 procent inskrivna i förskola, vilket innebär en ökning på 1,0 procentenhet jämfört med föregående år. Denna ökning beror främst på ökningen i inskrivningsgrad för ettåringar. Motsvarande andel för barn födda i Sverige med två utlandsfödda föräldrar är 83 procent medan enbart 75 procent av barn födda utomlands är inskrivna. Inskrivningsgraden hos barn födda utomlands har dock ökat med 2,3 procentenheter för barn 1–5 år gamla jämfört med föregående år. Andelen inskrivna i denna grupp har ökat i alla åldrar med omkring två till tre procentenheter, förutom rörande ettåringar vars inskrivningsgrad minskat med 1,5 procentenheter sedan 2022. Barn födda utomlands har lägst inskrivningsgrad i samtliga åldrar. Störst skillnad finns bland tvååringarna där det skiljer 26 procentenheter i inskrivningsgrad mellan barn födda utomlands och barn med svensk bakgrund.

Andelen inskrivna barn i åldern ett till fem år varierar något mellan Sveriges kommungrupper. Lägst andel inskrivna barn har storstäder med 85 procent, och högst andel finns i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner där 88 procent av alla barn i åldern ett till fem år är inskrivna i förskola.

Barn i förskolan

Av alla barn i förskolan är 22 procent inskrivna i en förskola som drivs av en enskild huvudman. Diagram 2 visar andel inskrivna barn efter huvudmannatyp och kommungrupp.

Diagram 2. Andel inskrivna barn (procent) efter huvudmannatyp och kommungrupp år 2023.

Källa: Förskola, Barn och grupper, Kommunivå för år 2023.

Som diagram 2 visar är andelen inskrivna barn i fristående förskolor högre i vissa kommungrupper. I pendlingskommun nära storstad är andelen barn inskrivna hos enskild huvudman störst, 34 procent. I kommungruppen landsbygdskommun med besöksnäring är 11 procent inskrivna i fristående förskola, vilket är den lägsta andelen.

Sammansättningen av barn i förskolan

Fördelningen mellan flickor och pojkar i förskolan är i stort sett jämn. Av alla barn i förskolan är 48,5 procent flickor och 51,5 procent pojkar, vilket är i enlighet med könsfördelningen i befolkningen i stort i åldersgruppen.

Sett till barnens bakgrund har 75 procent av samtliga inskrivna barn svensk bakgrund medan 24 procent av barnen har utländsk bakgrund. Av de barn som har utländsk bakgrund är nästan 14 procent födda utomlands. Resterande 86 procent är födda i Sverige och har två utlandsfödda föräldrar. Dessutom finns det 4 440 barn med okänd bakgrund, vilket motsvarar knappt 1 procent av de inskrivna barnen.¹⁵ Kommunala förskolor har en högre andel barn med utländsk bakgrund jämfört med förskolor med enskild huvudman. Bland de inskrivna barnen har totalt sett 25 procent av barnen utländsk bakgrund i kommunala förskolor. Motsvarande andel i förskolor med enskild huvudman är 22 procent.

Barngruppernas storlek

Det genomsnittliga antalet barngrupper per förskola har succesivt ökat under en längre period. Hösten 2023 rapporterades nästan 32 900 barngrupper i förskolan.

¹⁵ Okänd bakgrund innebär barn som inte är folkbokförda. Dessa barn saknar personnummer i registren, vilket gör att de inte kan kopplas till några bakgrundsuppgifter.

Det innebär att det i genomsnitt finns 3,6 barngrupper per förskola, vilket är i nivå med föregående år. Samtidigt som ökningen av antalet barngrupper har avstannat, så är det genomsnittliga antalet barn per barngrupp på ungefär samma nivå 2023 jämfört med 2022. Tabell 1 visar förändringarna i barngruppsstorlek sedan 2014.

Tabell 1. Genomsnittliga barngruppsstorlekar (antal barn) i förskolan år 2014–2023.

År	Totalt	Kommunala förskolor	Fristående förskolor
2014	16,9	17,1	16,3
2015	16,7	16,8	16,5
2016	15,9	15,8	16,0
2017	15,3	15,3	15,6
2018	15,4	15,4	15,7
2019	15,0	14,9	15,1
2020	14,8	14,8	14,7
2021	14,6	14,7	14,3
2022	15,2	15,5	14,4
2023	15,3	15,5	14,4

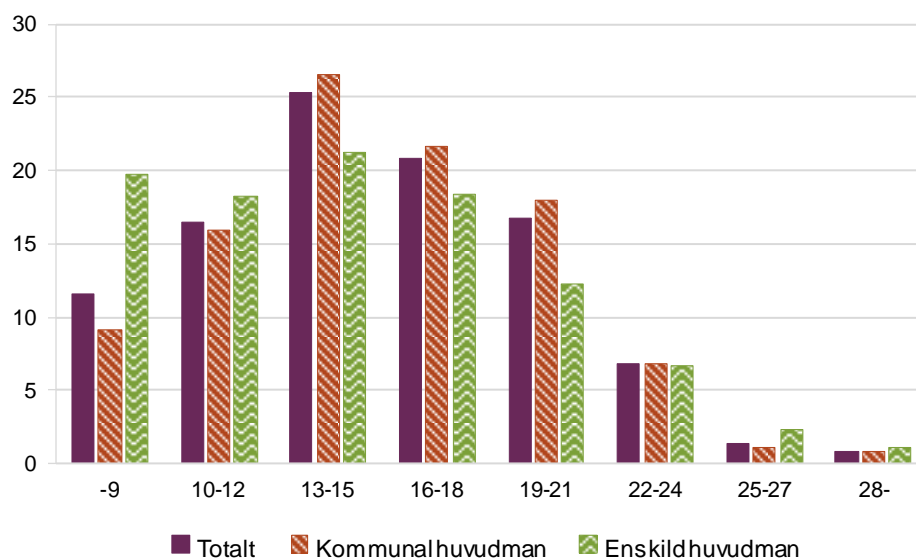
Källa: Förskola, Barn och grupper, tabell 2A för åren 2014–2023.

År 2023 går det i genomsnitt 15,3 barn i varje barngrupp i förskolan, vilket är i nivå med år 2022. Detsamma gäller nivån både för kommunala och enskilda huvudmän. Den genomsnittliga barngruppsstorleken är större i kommunala förskolor jämfört med fristående förskolor. I kommunala förskolor går i genomsnitt 15,5 barn per grupp medan antalet i fristående förskolor är 14,4 barn.

Det finns även variationer mellan kommungrupperna när det gäller genomsnittlig barngruppsstorlek. Störst barngrupper finns i kommungruppen storstäder, där det i genomsnitt går 15,8 barn per grupp. I pendlingskommun nära mindre stad/tätort är barngrupperna minst med 14,3 barn per grupp.

Det finns en stor spridning i hur många barn som ingår i en barngrupp, vilket illustreras i diagram 3.

Diagram 3. Andel (procent) barngrupper efter antal barn per grupp och typ av huvudman, år 2023.

Källa: Förskola, Barn och grupper, tabell 4A för år 2023.

Den vanligaste gruppstorleken är 13–15 barn och det är 25 procent av samtliga grupper som har det antalet barn. Av alla grupper i förskolan hösten 2023 har 9 procent en gruppstorlek på 22 barn eller fler. Kommunala förskolor har en lägre andel grupper med 12 eller färre barn och 25 barn eller fler.

Åldersindelade barngrupper

Bland de inrapporterade barngrupperna består 13 400 av barn i åldern upp till och med tre år. I cirka 4 600 grupper går endast barn i åldern fyra till fem år. Resterande grupper består av barn i blandade åldrar.

Totalt sett finns det i genomsnitt 12,6 barn i en grupp med barn i åldern noll till tre år, vilket är i nivå med föregående år. Dessa grupper är i genomsnitt större i kommunala förskolor än i fristående förskolor, 12,9 barn jämfört med 11,5 barn.

I grupper som består av barn i åldern fyra till fem år är den genomsnittliga gruppstorleken 16,1 barn per grupp. Det är i nivå med 2022. Även i detta fall är grupperna större i förskolor med kommunal huvudman jämfört med förskolor med fristående huvudman. För både kommunala och enskilda förskolor är genomsnittet för barngrupperna i nivå med föregående år.

Personal i förskolan

I det här avsnittet presenteras statistik över personal i förskolan. Bland annat redovisar vi antal anställda, personalens utbildning och personaltätheten.

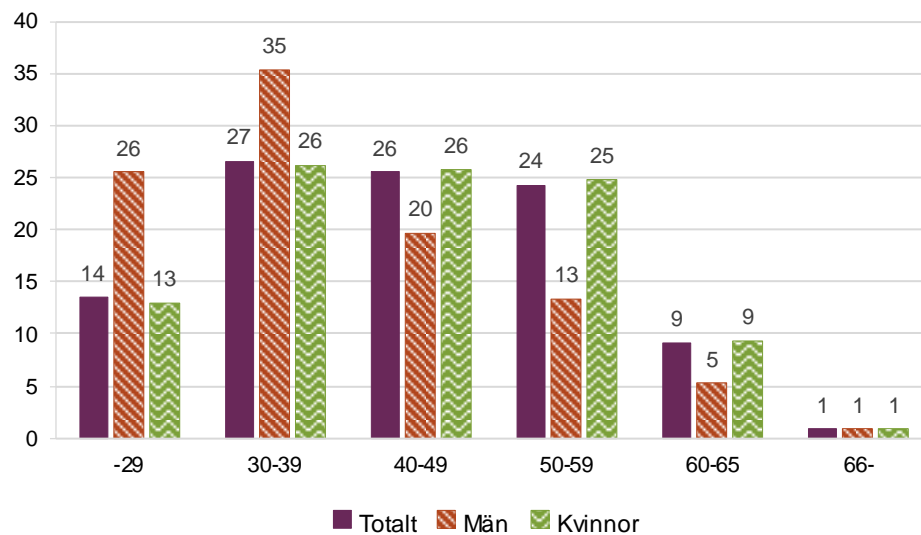
Anställda i förskolan

Hösten 2023 finns det drygt 107 000 anställda som arbetar med barn i förskolan. Omräknat till heltidstjänster motsvarar detta knappt 98 900 anställda, vilket är en minskning jämfört med hösten 2022 på drygt 1 800 tjänster.¹⁶

Könsfördelningen bland de anställda som arbetar med barn i förskolan är fortsatt mycket ojämn, då endast 4,1 procent av de anställda är män. Andelen män är något högre i fristående förskolor jämfört med kommunala förskolor, 5,5 respektive 3,7 procent. Andelen män har varit i stort sett konstant under de senaste tio åren, både för enskild och kommunal huvudman.

Åldersfördelningen ser olika ut för kvinnor och män, vilket illustreras i diagram 4.

Diagram 4. Andel per ålderskategori (procent) för anställda som arbetar med barn uppdelat på kön, år 2023.

Källa: Specialbearbetning av Skolverkets statistik.

Av samtliga män som arbetar med barn är 61 procent 39 år eller yngre. Kvinnorna har en jämnare åldersfördelning där 77 procent finns i åldersspannet 30 till 59 år. Den genomsnittliga åldern för personal som arbetar med barn i förskolan är 38 år för en man och 44 år för en kvinna.

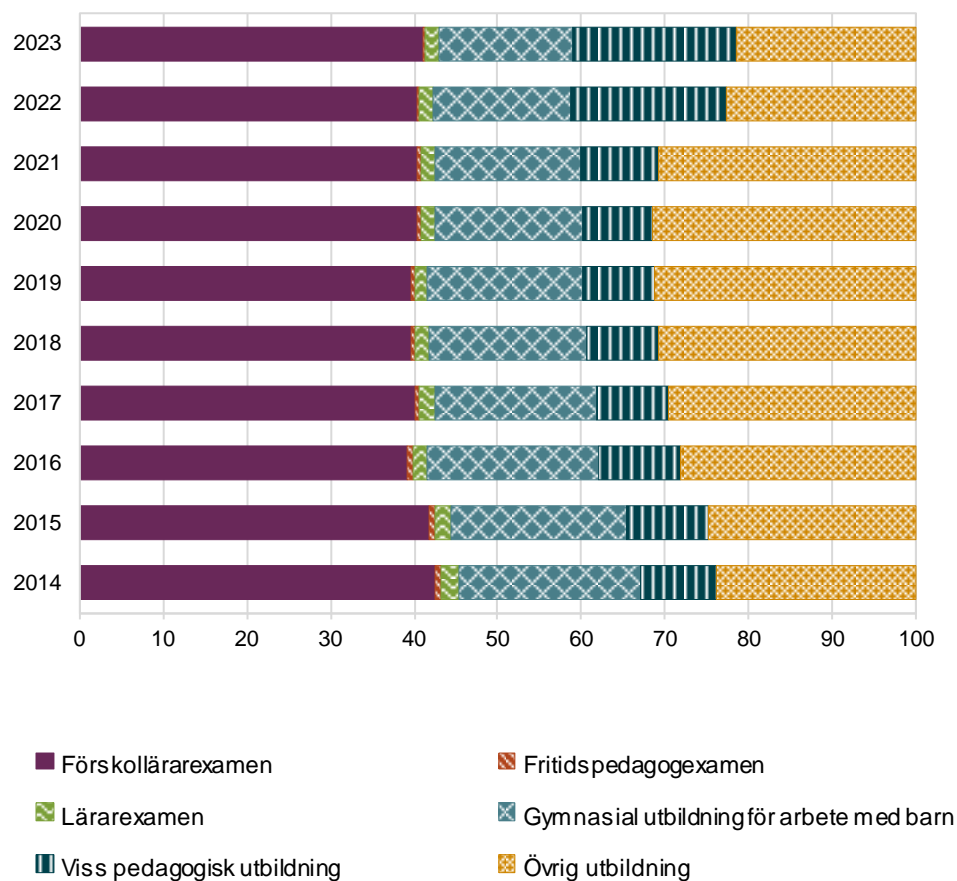
Personalens utbildning

Av samtliga anställda som arbetar med barn i förskolan, räknat i heltidstjänster, år 2023 har 41 procent en förskolläraryrkesexamen och 1,9 procent har en lärar- eller fritidspedagogexamen. Nästan 16 procent av de anställda har slutfört en gymnasial utbildning för arbete med barn och knappt 20 procent har viss pedagogisk utbildning, så som en pedagogisk högskoleutbildning utan examen

¹⁶ Med heltidstjänster menas anställda som arbetar med barn omräknat till heltidstjänster med hjälp av tjänstgöringsgraden.

eller en gymnasial utbildning utan slutbetyg. Utbildningskategorin övrig utbildning står för knappt 22 procent av heltidstjänsterna. I denna utbildningskategori finns personer som har en annan utbildning än de som nämnts ovan. Diagram 5 visar utvecklingen över tid.

Diagram 5. Andel heltidstjänster (procent) efter utbildning åren 2014–2023.

Källa: Förskola, Personal, tabell 2B för åren 2014–2023.

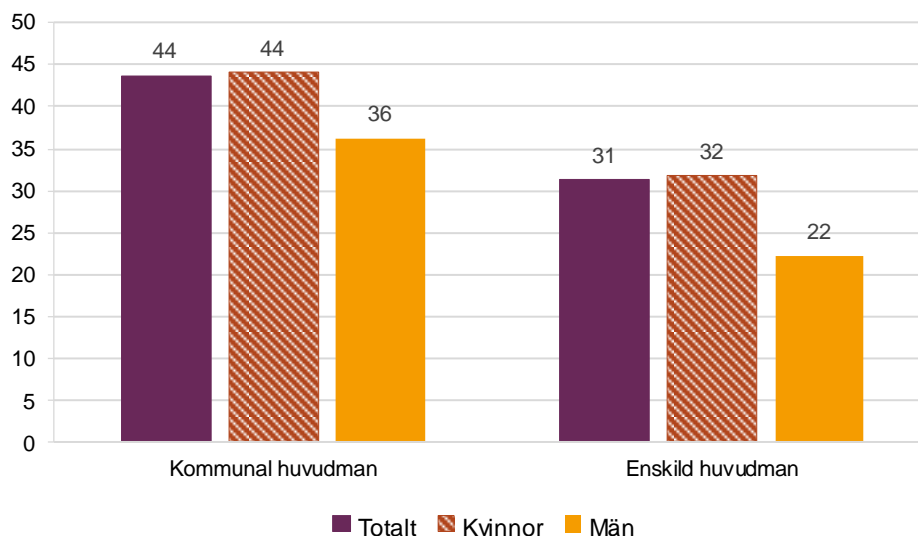
Sedan 2014 har andelen heltidstjänster med förskolläraryrket minskat med 1,5 procentenheter. Andel heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn har under samma period minskat med 6,0 procentenheter.

År 2023 är andelen med förskolläraryrket större i kommunala förskolor än i fristående förskolor, 44 respektive 31 procent. Andelen med övrig utbildning är större i fristående förskolor jämfört med kommunala förskolor, 31 respektive 19 procent. Bland de män som arbetar i förskolan hösten 2023 finns 33 procent i gruppen med övrig utbildning. Motsvarande siffra bland kvinnor är 21 procent.

Personal med förskollärarexamen

Diagram 6 visar andel heltidstjänster med förskollärarexamen år 2023 efter typ av huvudman, totalt samt uppdelat per kön.

Diagram 6. Andel heltidstjänster (procent) med förskollärarexamen uppdelat på huvudmannatyp och kön, år 2023.

Källa: Förskola, Personal, tabell 2B för år 2023.

Av alla heltidstjänster i förskolan har 41 procent en förskollärarexamen, vilket innebär en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Som diagram 6 visar finns det skillnader mellan kommunala och fristående förskolor när det gäller andelen med förskollärarexamen, 44 respektive 31 procent. Det är också en stor skillnad mellan andelen kvinnor och män med förskollärarexamen. Totalt sett har drygt 32 procent av männen och drygt 41 procent av kvinnorna en förskollärarexamen.

Andelen med förskollärarexamen skiljer sig även åt mellan olika kommungrupper. Högst andel har grupperna pendlingskommun nära större stad, lågpendlingskommun nära större stad samt pendlingskommun nära mindre stad/tätort med drygt 47 procent, medan kommungruppen storstäder har lägst andel, 32 procent.

Av de anställda i förskolan, räknat i heltidstjänster, har 41 procent förskollärarlegitimation. Andelen med förskollärarlegitimation är hösten 2023 i nivå med 2016, då redovisning av förskollärarlegitimation först infördes i statistiken. Även när det gäller förskollärarlegitimation är skillnaden stor mellan kommunala och fristående förskolor, 44 jämfört med 31 procent.

Personaltäthet

Det går 5,1 barn per heltidstjänst i förskolan. Antalet barn per heltidstjänst har varit relativt konstant under en längre tid. Tabell 2 visar antal barn per heltidstjänst sedan 2014.

Tabell 2. Antal barn per heltidstjänst 2014–2023.

År	Totalt	Kommunala förskolor	Fristående förskolor
2014	5,3	5,3	5,3
2015	5,2	5,3	5,1
2016	5,2	5,2	5,1
2017	5,1	5,1	5
2018	5,1	5,1	5
2019	5,2	5,2	5
2020	5,1	5,2	5,0
2021	5,1	5,1	5,1
2022	5,1	5,1	5,0
2023	5,1	5,1	5,0

*) Detta år är uppgiften insamlad på gruppnivå.

Källa: Förskola, Personal, tabell A för åren 2014–2023.

Antalet barn per förskollärare (förskollärartäthet) är 12,4, vilket är i nivå med föregående år. I fristående förskolor är förskollärartätheten lägre jämfört med kommunala förskolor. I fristående förskolor går det 16,1 barn per förskollärare och motsvarande siffra för kommunala förskolor är 11,6.

Rektorer

Hösten 2023 finns det drygt 4 440 rektorer i förskolan. I genomsnitt ansvarar en rektor för ungefär två förskolor, men en rektor i en kommunal förskola ansvarar i genomsnitt för mer än dubbelt så många förskolor som en rektor i en fristående förskola gör. Antalet förskolor per rektor är 2,6 i kommunal förskola jämfört med 1,2 i fristående.

I förskolan kan en rektor även arbeta i barngrupp. Av de drygt 4 440 tjänstgörande rektorerna arbetar knappt 1 600 även i barngrupp, utöver sin tjänst som rektor. Det finns en stor skillnad mellan rektorer som arbetar hos en kommunal eller enskild huvudman. Av rektorerna i kommunala förskolor arbetar 4,6 procent även i barngrupp, motsvarande siffra för enskilda förskolor är 74 procent.

Könsfördelningen är ojämn även bland rektorer i förskolan. Endast 5,5 procent av alla rektorer är män.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Tabell XX].

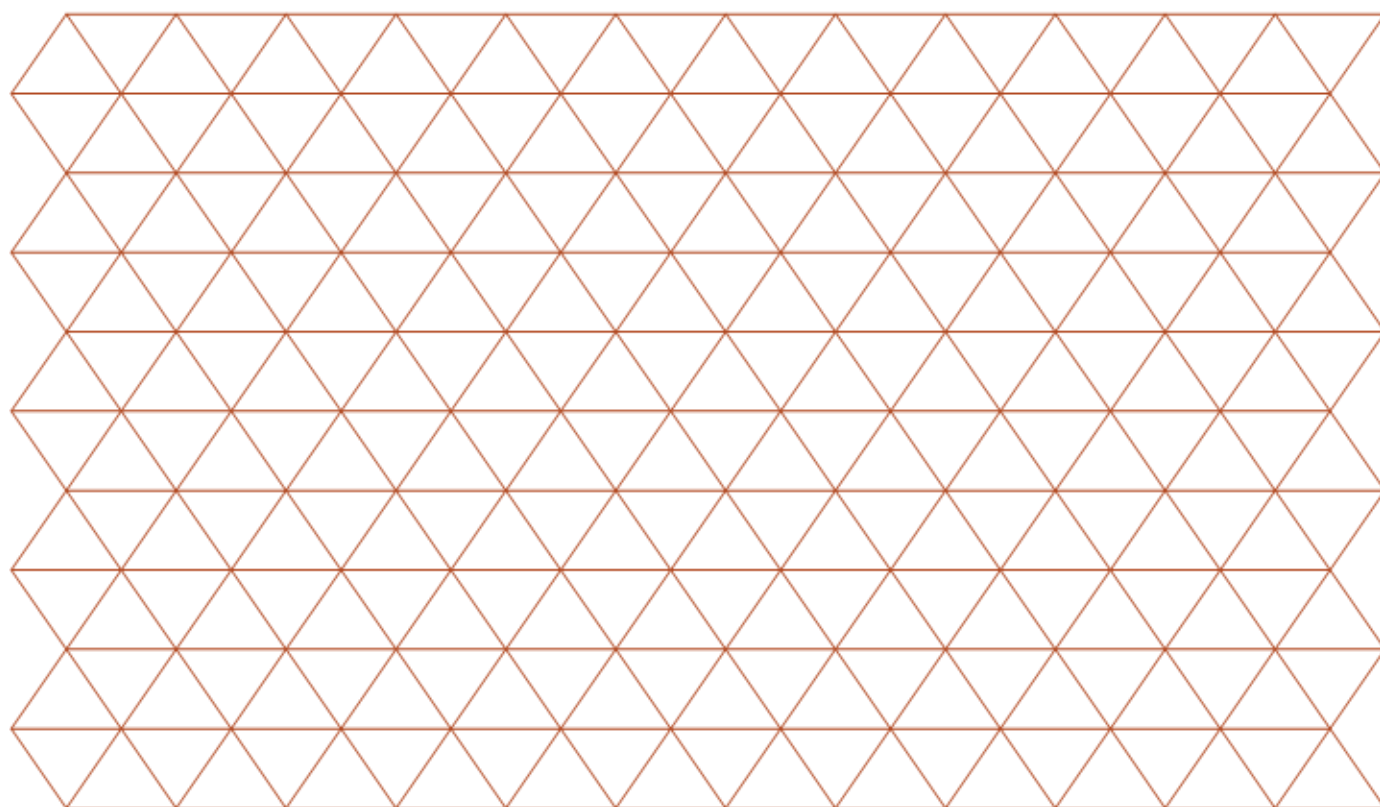
På Skolverkets webbplats redovisas statistik för riket, län och kommuner.

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Relaterade dokument].

Om du har frågor om statistiken, mejla till utbildningsstatistik@skolverket.se

Skolverket

www.skolverket.se